

THÁI THUỘNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 45

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 02/07/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người! Phần trước chúng ta đã giới thiệu qua “thể của hiếu”, thể của hiếu chính là một niệm tự tánh viên mãn. “Tướng của hiếu” chính là đại thánh đại hiền của thế xuất thế gian, phạm vi của chữ “hiếu” này là tận hư không pháp giới, hết thảy đều bao gồm ở trong đây. “Hạnh của hiếu”, cũng chính là nhà Nho gọi là “đạt đến chí thiện”, trong Phật pháp chính là Phật hạnh, Bồ-tát hạnh, làm sao thực tiễn vào trong đời sống của chúng ta? Chúng ta làm sao để học tập? Hôm qua cũng đã nêu ra một chút cương lĩnh. Phật dạy chúng ta thực tiễn từ hiếu thân tôn sư, biết được hiếu dưỡng cha mẹ, dưỡng thân cha mẹ thì phải chăm sóc chu đáo, cha mẹ tuổi tác đã cao thì chăm sóc cha mẹ giống như chăm sóc con thơ vậy, phải cẩn thận, phải tỉ mỉ, ăn uống sinh hoạt đều phải lưu ý. Trong Lễ Ký, chúng ta đọc thấy những lời giáo huấn về việc phụng dưỡng người già rất nhiều, nhất là phương diện ăn uống, nhất định phải lựa chọn thực phẩm mà sinh lý họ cần, điều này nhất định phải biết. Mỗi người tình trạng sức khỏe thân thể không giống nhau, nên nhu cầu về chất dinh dưỡng cũng không giống nhau, nhưng có một nguyên tắc chung là phải dễ tiêu hóa, dễ hấp thu. Hiện nay tiến bộ hơn nhiều so với trước đây, việc kiểm tra sức khỏe tương đối thuận tiện, sau khi kiểm tra xong thì sẽ biết thiếu những chất gì, cần những chất dinh dưỡng nào, trong việc ăn uống cần phối hợp ra làm sao. Đây là dưỡng thân, dưỡng thân cha mẹ.

“Dưỡng tâm cha mẹ”, cha mẹ đối với con cháu, đối với bạn bè thân thích không có chuyện không yêu thương, không có chuyện không quan tâm, luôn là hy vọng con cái, hy vọng bạn bè thân thích đều có thể trải qua đời sống thật tốt, sự nghiệp đều vượt bậc xuất chúng. Người tuổi càng cao thì càng từ bi, bởi vì bản thân họ hiểu rõ ngày tháng không còn nhiều nữa, mình đời này đã trải qua rồi, cho nên sự kỳ vọng của họ đều gói gắm vào thế hệ con cháu trẻ tuổi, tâm địa chân thành từ bi. Chúng ta thường nói “lão bà tâm thiết”, lão bà là bà cụ già, tâm của họ thật sự lương thiện, dù cho trước đây, trong đời sống làm việc sai trái, vào lúc này cũng đều biết sám hối, cũng đều biết quay đầu. Người trẻ tuổi thì rất khó, khi

đến tuổi xế chiều thì dễ quay đầu, người đến tuổi xế chiều nghe pháp tu hành thành tựu, chúng ta nhìn thấy không ít. Thời gian tiếp xúc Phật pháp không dài, niệm Phật thời gian rất ngắn, thế nhưng vãng sanh tướng lành hy hữu, những đạo lý này chúng ta hiểu rõ. Từ xưa đến nay, chúng ta nhìn thấy người trên 60 tuổi tu hành thành tựu rất nhiều, tu hành chân thật có thành tựu, đây là đại hiếu. Chúng ta biết được đạo lý này rồi, làm thế nào giúp những người tu hành này, ý nghĩa này thì đã khác. Cho nên phải biết được tâm của cha mẹ, biết được hy vọng của cha mẹ, không nên phụ lòng cha mẹ, không nên phụ lòng thầy cô, kỳ vọng của thầy cô đối với học trò không khác gì với kỳ vọng của cha mẹ đối với con cái. Cho nên trong lễ xưa của Trung Quốc, sự cảm ơn của học trò đối với thầy cô và đối với cha mẹ không có gì khác biệt, chỉ khác là trong tang lễ đối với cha mẹ có tang phục, đối với thầy không có tang phục, ngoài điểm này ra thì không tìm thấy điểm nào khác nữa.

Người cả đời có thể sống trong thế giới cảm ơn, đây là chân thật có giá trị, có ý nghĩa, thật sự hiểu rõ đạo lý này. Thời thiếu niên đi học ở nhà trường, cha mẹ, thầy cô đều hy vọng bạn có biểu hiện thành tích thật tốt. Bạn học không tốt, cha mẹ lo lắng, đó chính là bất hiếu; phẩm hạnh không tốt, cha mẹ cũng lo lắng; người con hiếu thì từng giây, từng phút phải khiến cho tâm tình của cha mẹ vui vẻ; hay nói cách khác, mọi thứ đều phải làm được khiến cho cha mẹ an vui. Giữa bạn học với nhau không thể chung sống hòa thuận là bất hiếu; không nghe lời dạy bảo của thầy cô là bất hiếu. Chúng ta có làm được hay không? Tuổi thơ của chúng ta đã qua rồi, nghĩ thử xem có mấy người làm được? Bạn không làm được, không thể trách bạn. Tại sao vậy? Phật pháp là nói lý, hợp tình, hợp lý, hợp pháp, khi bạn còn nhỏ không có người dạy bạn, bạn làm sao biết được? Không có người dạy mà biết thì bạn là Phật Bồ-tát tái lai, bạn không phải người phàm; không có người dạy bạn, sau khi trưởng thành, bạn đã thành gia thất thì gia đình phải hòa mục. Gia đình bất hòa thì cha mẹ lo buồn; anh em bất hòa, chị em dâu bất hòa, có cái nào không khiến cho cha mẹ lo lắng đâu? Cha mẹ đối với con cháu, những sự lo lắng đó là lo lắng suốt đời, làm chung vẫn còn vướng bận ở trong lòng, ai có thể hiểu được? Đến khi bản thân bạn về già, có lẽ bạn sẽ cảm ngộ được. Bước vào xã hội, con người ở thế gian nhất định có đủ thứ công việc, chúng ta phải có một ngành nghề chính đáng, công việc chính đáng, phục vụ cho xã hội, phục vụ cho chúng sanh. Bạn đối với công việc của bạn, ngành nghề mà bạn làm có thật sự tận tâm tận lực làm hay không? Chưa tận tâm tận lực là bất hiếu, là có lỗi với cha mẹ, có lỗi với thầy cô.

Do đây có thể biết, hiếu hạnh cũng là đầy khắp vũ trụ, cũng là khắp hư không pháp giới. Không những hiếu tâm là viên mãn, mà hiếu hạnh cũng là viên mãn. Chúng ta xem thấy trong kinh Phật, chư Phật Bồ-tát đối với tất cả chúng sanh trong hư không pháp giới cảm ứng đạo giao. Chúng ta đọc qua Bồ-tát Quán Thế Âm, cái gọi là “ngàn nơi cầu nguyện, ngàn nơi ứng”. Đó là gì vậy? Là hiếu hạnh, tận hiếu mà thôi. Chúng ta học Phật, nếu như ngay cả những đạo lý cơ bản này đều không hiểu thì kinh Phật là đọc suông rồi. Làm học trò của Phật, không có gì khác, Phật dạy bảo chúng ta, dạy đạo hiếu cho chúng ta, dạy chúng ta tận hiếu mà thôi. Những gì mà chư Phật Bồ-tát thị hiện cũng chính là sự việc như vậy. Người biết được đạo hiếu, người hành hiếu, tận hiếu thì mỗi niệm phổ độ chúng sanh, mỗi hạnh đều làm ra tấm gương tốt cho người thế gian. Cho nên chúng ta đối với chư Phật Bồ-tát, tổ sư nhiều đời, phải tỉ mỉ thể hội hành nghi trụ thế của các ngài, học tập theo các ngài. Khi Hàn quán trưởng vãng sanh, tôi đã nói chuyện với bà hơn hai giờ cuối cùng, bà hy vọng người xuất gia có thể làm ra tấm gương tốt của người xuất gia, người tại gia có thể làm ra tấm gương tốt của người tại gia, đạo tràng có thể làm ra tấm gương tốt của tất cả đạo tràng. Đây là tận hiếu, đây là hành hiếu, đây là tâm Phật, là hạnh Bồ-tát.

Hiện nay, đồng tu ở rất nhiều nơi thường viết thư cho tôi, điện thoại, gửi thư điện tử cho tôi, những văn kiện thư tín này phần lớn tôi đều không xem được, tôi biết tất cả đều hướng về đạo tràng ở Singapore này, đều hy vọng đến nơi đây để tham học, nhất là nghe thấy Singapore tích cực chuẩn bị xây dựng làng Di-đà. Mọi người đều biết, Singapore diện tích rất nhỏ, đất chật người đông, hiện nay di dân đến Singapore khó khăn hơn nhiều so với trước đây, đến Singapore để tham học thì được, đến Singapore để ở lâu dài thì không dễ. Chúng tôi hoan nghênh, Cư Sĩ Lâm cũng hoan nghênh, cư sĩ Lý Mộc Nguyên cũng hoan nghênh, thế nhưng chính phủ, pháp luật của Singapore không cho phép. Vì thế, người chân thật phát tâm Bồ-đề, người hành hiếu, tận hiếu cần nên đem mô hình này của Singapore mang về nước, các bạn xây đạo tràng, đạo tràng xây dựng nhất định hơn hẳn Singapore. Tại sao vậy? Người xưa thường nói “đến sau về trước”, đây là đạo lý nhất định. Tôi dựa theo mô hình này của bạn để xây dựng đạo tràng mới, sở trường của bạn, chúng tôi thấy đều học hết; học được rồi, khuyết điểm của bạn, chúng tôi thấy đều cải tiến. Cho nên, đạo tràng xây sau thì nhất định vượt hơn đạo tràng cũ trước đây. Là đạo lý nhất định.

Cho nên, chúng ta phải tìm người nào? Tìm con hiếu, cổ nhân Trung Quốc thường nói: “Tìm trung thần từ nhà con hiếu.” Các bạn biết hai chữ “trung thần”

nghĩa là gì vậy? “Thần” là nhân viên làm việc; “trung”, phần trước đã giảng qua với quý vị, chữ “hiếu” này thực hiện vào trong đời sống, thực hiện vào trong công việc, thực hiện vào trong xử sự, đối người, tiếp vật gọi là “trung”; có thể hành trung đạo, có thể hành trung dung, người này làm việc đáng tin cậy nhất. Họ có thể tận tâm tận lực, không có tâm thiên lệch, không có tâm riêng tư, trong tâm là đại công vô tư, đó gọi là trung. Cho nên, hai chữ “trung hiếu” làm được thì chính là Phật đạo viên mãn, người này chính là Bồ-tát, chính là Phật-đà. Ngày nay ở Singapore, cư sĩ Lý Mộc Nguyên là một tấm gương tốt, ông là một người rất bình thường, cũng không có trình độ học vấn gì cao, cũng không có kinh nghiệm gì hay. Thời gian khi tôi với ông gặp nhau, cả người ông đầy bệnh tật, ung thư rất nghiêm trọng, bác sĩ tuyên bố với ông là mạng sống nhiều nhất chỉ còn ba đến sáu tháng, ông học Phật, là tín đồ Phật giáo, bác sĩ nói với ông như vậy, ông tin tưởng. Ông vạn duyên buông xuống, toàn tâm toàn lực phụng hiến cho Phật giáo, làm công quả cho Phật giáo, tận tâm tận lực, một xu cũng không lấy, vậy là cảm ứng đạo giao, bệnh của ông đã khỏi, thầy thuốc gọi đây là kỳ tích. Điều này phần trước chúng tôi nói với quý vị là “thừa nguyện tái lai”, quá khứ, đem thân nghiệp lực cảm thọ này, ông có thể phát đại nguyện vì Phật pháp, vì chúng sanh, tận tâm tận lực phục vụ. Nghiệp chướng đã tiêu, nguyện lực thành tựu; đây chính là thừa nguyện tái lai, chắc chắn vắng sanh Tịnh độ, một may may nghi hoặc cũng không có.

Ông có thể làm được, tại sao chúng ta không làm được? Phạm phu thành Phật ở trong khoảng một niệm, bạn chuyển được ý niệm thì chính là Phật Bồ-tát, thân tâm thế giới tất cả buông xuống. Buông xuống điều gì? Buông xuống tham sân si, buông xuống thị phi nhân ngã, buông xuống khen chê, buông xuống phan duyên, buông xuống đồ kỵ, buông xuống ta người. Tôi thường nói với quý vị, buông xuống thị dục, thị hiếu của bạn, dục vọng của bạn, buông xuống tham ái, buông xuống đối nghịch, buông xuống ân oán, hết thấy buông xuống; dùng tâm thanh tịnh, tâm chân thành, tâm đại từ bi vì Phật pháp, vì xã hội, vì tất cả chúng sanh phục vụ. Chuyển biến này là siêu phàm nhập thánh. Bất luận bạn là thân phận gì, bất luận bạn làm ở ngành nghề nào, bạn ở trong cương vị công tác nào, bất kỳ thân phận nào cũng đều là phục vụ cho chúng sanh, phục vụ cho xã hội; bất kỳ ngành nghề nào cũng đều là phục vụ cho xã hội, cho chúng sanh. Chúng tôi xuất gia, đây cũng là một ngành nghề, cũng gánh vác một trách nhiệm trong xã hội này, trách nhiệm này phải nhận thức rõ ràng, đó là giáo dục xã hội, giáo dục xã hội đa nguyên văn hóa. Cho nên chúng tôi khẳng định rằng, Thích-ca Mâu-

ni Phật là đạo sư của giáo dục xã hội đa nguyên văn hóa, hòa hợp tôn giáo, đoàn kết chủng tộc khác nhau, dung hợp văn hóa, tôn giáo khác nhau.

Tôi hôm qua, chúng tôi tham quan Bái Hỏa giáo, họ cũng cùng lý tưởng này, nhưng mà Phật pháp ở trên lý luận, ở trên hành trì, ở trên giáo huấn thiết thực hơn, xuất sắc hơn so với họ. Trước đây, tiên sinh Phương Đông Mỹ đã từng nói, trong kinh Hoa Nghiêm có triết lý cứu cánh viên mãn chân thật. Triết học thế xuất thế gian mà thầy cả đời đã đọc, đã học, không có cái gì có thể sánh bằng “Triết học Hoa Nghiêm”, lý luận viên mãn, phương pháp chu đáo tường tận, phía sau còn kèm thêm biểu diễn. Thiện Tài Đồng Tử 53 lần tham học là biểu diễn, làm ra cho chúng ta xem, để chúng ta học tập. Thầy thường nói: “Kinh Hoa Nghiêm là khái luận triết học hay nhất của thế gian”, thầy lúc về già có thể nói là hoàn toàn học tập Hoa Nghiêm; trong trường học mở “Triết học Hoa Nghiêm”, giới thiệu Hoa Nghiêm.

Thân phận thị hiện của chúng tôi hiện nay là đệ tử Phật xuất gia. Nếu như ngay cả những đạo lý này còn không biết, không nhớ lấy lời giáo huấn của Phật, không thể hết lòng nỗ lực phụng hành thì đây là đại bất hiếu, bất trung bất hiếu, vậy thì còn có thành tựu gì? Bất trung bất hiếu, quý vị phải ghi nhớ, lời tôi nói đây không dễ nghe cho lắm, cũng không khách sáo, người bất trung bất hiếu tiền đồ của họ là ba đường ác, ba đường thiện không có phần. Bạn cho rằng niệm mấy câu Phật hiệu này thì có thể vãng sanh, đâu có dễ dàng như vậy! Tận trung tận hiếu niệm Phật chắc chắn được vãng sanh, mới có thể được chư Phật hộ niệm, long thiên ủng hộ. Hy vọng chúng ta cùng nhau khích lệ, hết lòng nỗ lực mà tu học. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta học đến đây.